

Wijksignalement Oude Haven

Samen werken aan je wijk

DIENST WIJKEN

Voorwoord

Een van de belangrijkste doelstellingen van de gemeente Zaanstad is het vergroten van de leefbaarheid in de Wijken. De gemeente kan dit niet alleen doen, en wil graag samen met bewoners, maatschappelijke organisaties, het wijkoverleg en andere partners in de wijk werken aan een veilige, schone en daardoor prettige wijk. Om aan deze samenwerking inhoud te geven is de gemeente drastisch gewijzigd in een meer klantgerichte en vraaggerichte organisatie. Dat betekent onder andere dat we de invloed van de burger op het beleid van de gemeente erg belangrijk vinden. Alleen als burgers en organisaties op tijd en daadwerkelijk betrokken worden bij wat er in de wijk gebeurt, is het mogelijk om iets ten goede en naar wens te veranderen.

Om met burgers in gesprek te gaan over de leefbaarheid in de wijk heeft de Dienst Wijken van de gemeente Zaanstad van iedere wijk een wijksignalement gemaakt. Het wijksignalement beschrijft de wijk op verschillende manieren. Enerzijds kunt u aan de cijfers zien hoe de wijk is opgebouwd, hoe de bevolking is samengesteld en hoe de beleving van de wijk wordt ervaren. Bovendien kunt u uw wijk vergelijken met het Zaans gemiddelde. Anderzijds wordt aandacht gegeven aan thema's zoals veiligheid, water en groen. Deze tekst is niet door ambtenaren alleen tot stand gekomen maar in overleg met sleutelfiguren die de wijk vanuit hun dagelijkse bestaan het beste kennen. Aan u de vraag of we de wijk goed hebben getypeerd en of u zich herkent in de plussen en minnen van de wijk. Het signalement eindigt met een handig overzicht van voorzieningen in de wijk op het gebied van leefbaarheid.

Omdat we niet willen blijven stilstaan bij de beschrijving van de wijk maar de sterke kanten graag willen behouden en de zwakke kanten verbeteren, maakt de Dienst Wijken ieder jaar voor alle wijken een wijkuitvoeringsprogramma. In het wijkuitvoeringsprogramma staat beschreven wat u in de komende jaar aan gemeentelijke activiteiten in uw wijk kunt verwachten. En belangrijker nog, we geven in dit uitvoeringsprogramma aan waar u en op welke manier u uw invloed kunt doen gelden. Vindt u dat er nodig iets aan het onkruid in de wijk moet worden gedaan, of vindt u het belangrijker dat aan het wild parkeren een einde komt, in het wijkuitvoeringsprogramma vindt u terug hoe u hier het beste over mee kunt praten. In het wijkuitvoeringsprogramma van 2005 zijn ook de activiteiten van een aantal maatschappelijke organisaties opgenomen, zodat wij u kunnen informeren over de gezamenlijke inspanningen in uw wijk.

Tot slot willen we, om verkeerde verwachtingen te voorkomen, benadrukken dat we duidelijk willen zijn over wat mogelijk is en ook wat onmogelijk is voor uw wijk.

Ik nodig u van harte uit om deel te nemen aan de gesprekken over de leefbaarheid in uw wijk.

*De gebiedswethouder Oude Haven,
Cees Loggen*

Oude Haven, wijk met historie

Zaanstad telt achttien wijken. Wijken die onderling soms zeer verschillen. Qua sfeer, qua inrichting en qua ideeën over de toekomst. De gemeente realiseert zich dat en is daarom bezig om samen met de bewoners van die wijken een goede invulling te geven aan hoe het verder zou kunnen gaan. Daarvoor is het van groot belang om een wijksignalement te hebben. Een nuchtere beschrijving van een specifieke wijk en zijn inwoners. Een wijksignalement als dit, samengesteld op basis van gesprekken met diverse bronnen zoals 'sleutelfiguren' in de wijk, wijkmanagers en wijkorganisaties en externe partners kan een grond voor discussie vormen. Maar het is ook de basis voor een wijkuitvoeringsprogramma, waarbij alle betrokkenen – bewoners, ondernemers en gemeente – aangeven wat er kan gebeuren en wat er gaat gebeuren in een wijk.

Oude Haven

De wijk wordt aan de noordzijde begrensd door de Vinkenstraat en aan de westzijde door de spoorlijn van Zaandam naar Amsterdam. Aan de oostzijde vormt de Zaan de grens en aan de zuidkant het Noordzeekanaal. Oude Haven bestaat uit de Russische buurt, de Havenbuurt, Het Eiland, Zuiderhout en het Hembrugterrein. De eerste twee buurten zijn oude buurten, 40,8 % vooroorlogse woningen, waarvan er veel zijn gerenoveerd. Het Eiland is een geheel nieuwe woonwijk en op het bedrijventerrein Zuiderhout zijn de laatste jaren veel nieuwe bedrijfsvestigingen gekomen. Op de Hemkade bevindt zich een rijtje vooroorlogse woningen. Deze woningen zijn ingeklemd door de bedrijven.

Er wonen ongeveer 4469 inwoners (3%) van Zaanstad. Op 2,3% van de oppervlakte van de gemeente. Ongeveer 50% van de woningen in de Havenbuurt en de Russische Buurt zijn in het bezit van woningbouwverenigingen. Op Het Eiland staan voornamelijk koopwoningen. Ruim 68% van de bevolking

is tussen de 19 en de 65 jaar en het aantal leerlingen in het basisonderwijs blijft stijgen. Er wonen relatief weinig mensen van boven de 65 jaar. In de wijk wonen in verhouding veel, 27%, alleenstaanden. Het grote project Inverdan, waarin ook het kleinschalige Krimp valt en mogelijk in de toekomst het Hembrugterrein, zullen het bewonersaantal, in tegenstelling tot de huidige prognoses, laten stijgen.

Bij de laatste gemeenteraadsverkiezingen werden de LPF en het ZOG de grootste partijen in de wijk, ten koste van de PvdA. Het besteedbaar inkomen van de hele wijk zit iets boven het Zaanse gemiddelde.

Havenbuurt

De Havenbuurt ligt aan de westelijke oever van de Oude Haven, ook wel Balkenhaven genoemd. De buurt is gesitueerd op een nagenoeg driehoekig terrein en is gebouwd tussen 1909 en 1927. De buurt is van gemeentelijk belang vanwege de stedenbouwkundige aanleg en samenhang, gerealiseerd door enkele woningbouwverenigingen en gemeente Zaanstad. Het stratenplan

heeft bijzondere kwaliteiten door de gebogen en geknikte straten en de inpassing van pleintjes en plantsoenen. Aan de Havenstraat, ter hoogte van het Hembrugterrein, zijn in de vorige eeuw woningen gerealiseerd voor de opvang van de uit Delft afkomstige werknemers van de Artillerie Inrichting. De meeste bebouwing is kleinschalig waarbij de individuele woning meestal deel uit maakt van een blok of een rij. Via een gemeentelijk monument, de houten ophaalbrug 'Kattegat' is de Havenbuurt vanaf de Houthavenkade verbonden met de Russische buurt. Het rond 1155 verwoeste dorp Oud Zaenden heeft in dit gebied gelegen. In 1737 en 1905 zijn resten van dit dorp terug gevonden.

Sinds 2004 heeft het roemruchte beeld 'De Houtwerker' van Slavomir Militic zijn bestemming gevonden op de kruising Provincialeweg, Oud Zaenden, Houthavenkade, ook wel het drielandpunt genoemd omdat drie buurten uit de wijk daar elkaar raken. Vanaf die plek kijkt hij nu uit over de voormalige houthaven van Zaandam.

Russische buurt

Een woongebied gelegen tussen de oude havenkom van Zaandam, de Dam, de Rozengracht en de Provincialeweg. De buurt is deels bebouwd door particuliere bouwers en deels door woningbouwverenigingen. De buurt is voor een groot deel gesaneerd tussen 1980 en 1990. Ook is het bijzonder U-vormige Czaar Peterplantsoen enkele jaren geleden gerenoveerd. De naamgeving van de Russische buurt is een herinnering aan het bezoek van Czaar Peter de Grote aan Zaandam. Een onderdeel van de Russische buurt is de Hogendijk, de hoofdverkeersader van de buurt. Eens was deze dijk een waterkering en als zeedijk één van

de eerste bewoonde straten van Zaandam. De dijk is onderdeel van de Noorder IJ en Zeedijk en loopt van de Dam tot de Provinciale weg. Buitendijks waren er in het verleden voornamelijk scheepswerven gevestigd. De Voorzaan, de monding van de Zaan, was in de 16e tot de 18e eeuw één van de belangrijkste scheepsbouwcentra van Europa. In de bodem zijn tijdens opgravingen in 1998 en 1999 complete sloopshellingen aangetroffen met bijbehorende gereedschappen en andere gebruiksvoorwerpen. Het houten Czaar Peterhuisje uit 1632 bevindt zich op de Krimp. Voor het gebied Krimp is in 2002 een visie gemaakt waarin staat aangegeven op welke wijze de oude historie van dit gebied wordt gegarandeerd. De parkeerdruk in de buurt is groot, dit komt gedeeltelijk door het winkel- en uitgaans centrum van Zaandam. Er zijn erg veel verkeersbewegingen over de Hogendijk, de ontsluitingsweg van de wijk, terwijl deze weg daar niet geschikt voor is. De oostkant van de buurt wordt ontsloten door de Wilhelminabrug. Deze brug maakt deel uit van het Grote Sluis complex. Het huidige aanzicht van het gebied dateert uit het begin van de 20e eeuw toen de Wilhelminasluis, in 1904, werd aangelegd. De huidige Dam en Wilhelminastraat is aangelegd op de oude havenkom om een betere verkeersafwikkeling te creëren tussen West Zaandam en Oost Zaandam.

Het Eiland

Het Eiland is gebouwd in het water van de Voorzaan en de Oude Haven, ten zuiden van de sluizen. Op het voormalige eiland met houtloodsen, dat geheel is gesaneerd, is in de afgelopen jaren (1995-2000) een woonwijk met geschakelde woningbouw ingedeeld in blokken, zodanig

Hanny Wassenaar actief voor de Rozengracht: 'Maak er een gracht van'

'We hebben een heel mooi Inverdan-plan. Maar dat behelst alleen de Gedempte Gracht en het eind daarvan. De omliggende straten worden niet meegenomen. Ja, de markt wordt verplaatst. Maar dat is tijdelijk. Vijf jaar, omdat ze de Rozengracht nodig hebben voor het verkeer. Verder gebeurt hier niets. Het is een gemiste kans. Een tweede gemiste kans – de eerste keer was met de bouw van de Rozenhof. Nee, echt: je kunt de Gedempte Gracht nog zo mooi maken, als je de straten eromheen niet meeneemt, blijft het een rommel.

Wat er moet gebeuren? Maak er van mijn part een gracht van. De Rozengracht was eerder een gracht dan de Gedempte Gracht. De aanlegplaatsen liggen d'r nog! We krijgen een grote bioscoop aan de kop van de Rozengracht: leg daar een mooi plein aan, dat soort dingen. Maar zeg niet: laat 'm zichzelf maar bedruipen met die restaurantjes en zo. Want het is hier nu heel erg mis. Kom 'ns op een zaterdagavond kijken. Ik kan wel een heel mooi verhaal houden, maar eigenlijk moeten jullie allemaal komen kijken. Het is smerig, onveilig. Het is gewoon een achterbuurt. Echt waar.'

dat de blokken van alle kanten zichtbaar zijn. Het Zaaneiland wordt ontsloten door twee bruggen nl. Spiekeroog voor voertuigen en Badhuisweg voor voetgangers en fietsers. Voordat je via het Spiekeroog naar Het Eiland gaat passeer je op de Houthavenkade het uit ijzer bestaande scheepvaartgeleidebaken monument uit 1886. Het Zaaneiland maakt deel uit van het Zaanoeversproject en is een bijzonder welstandsgebied.

Zuiderhout

Het gebied Zuiderhout maakt deel uit van de industriezone langs het Noordzeekanaal. Het ligt naast het Hembrugterrein op het schiereiland tussen zijkanaal G en de Thomassenhaven. Tot enkele jaren geleden was het gebied voor een groot deel eigendom van Bruynzeel. De laatste jaren is het gebied veranderd in een perifeer winkelgebied. Door het gebied zal de komende jaren de ontsluiting van het bedrijventerrein Westerspoor, de Zuidelijke Randweg, worden gerealiseerd. In het gebied is geen rekening gehouden met het langzaam

verkeer waardoor er een onveilige situatie is ontstaan. Door de veelheid van winkels zorgt het verkeer op de zaterdag en koopavond voor de nodige verkeersoverlast. Langs het Noordzeekanaal staat een rij woningen, die qua sfeer en type goed aansluiten bij de bebouwing van de Havenbuurt. Deze rij woningen grenst aan het Hembrugterrein. De ontwikkelingen van het Hembrugterrein worden door de bewoners op de voet gevolgd.

Hembrugterrein

Het Hembrugterrein is uit cultuur en architectuurhistorisch oogpunt van lokaal belang als een in Nederland uniek voorbeeld van een munitie en wapenfabriek die in kern dateert van eind 19e eeuw. In de periode van de Eerste Wereldoorlog en in de jaren voorafgaande aan de Tweede Wereldoorlog werd het complex uitgebreid en aangepast met karakteristieke fabrieksgebouwen.

Het complex is verder van lokaal belang vanwege de functie binnen de verdedigingskring de Stelling van Amsterdam. Er zijn

Havenbuurter en lid wijkoverleg Martin Buhrs: 'Kinderen mogen nog kind zijn'

'Ja, het is een heel ouderwetse buurt. Maar ook een buurt waar een sterke sociale samenhang is. Waar kinderen op straat allemaal opa of oma tegen je zeggen. Dat is in ieder geval hier in de Havenbuurt het geval. We zijn op dit moment bezig met een nieuwe speeltuin, allemaal nieuwe toestellen. Je hebt ook behoorlijk wat verenigingsleven. 'n Klaverjasclub. In het buurthuis heb je echt allerlei activiteiten die aan de buurt gebonden zijn.

Het is een leuke buurt. Er wonen ook veel drie generaties bij elkaar. Opa, oma, de kinderen en de kleinkinderen. In sommige gevallen zelfs vier generaties. De jongens gaan trouwen, wonen een tijdje in een flat, maar zijn na een paar jaar weer terug. Trouwens, jongens van 21 jaar gaan hier heel gemakkelijk om met jongens van 15 jaar oud. Omdat ze elkaar van jongsaf aan al kennen. Dat zie je elders niet zo vaak. Hier mogen kinderen nog kind zijn. Maar ja, d'r zijn ook mensen die hier zo weer weg zijn. Na een jaar of zo. Als je een beetje kapsones hebt, laten ze je links liggen. Het kan wel goed komen. Maar dan moet je je wel een beetje aanpassen aan de mentaliteit.

Ja, het wijkbeheer. Dat leeft hier niet zo erg. Mensen zijn gewend hun eigen problemen op te lossen. Je stapt niet zo snel naar de politie. Of de gemeente. Maar mij kennen ze wel. Ze spreken me ook aan. En ik zeg toch: het wijkbeheer is nu vijf, zes jaar oud. Als je dan kijkt hoe er toen sprake was van achterstallig onderhoud! Hoe de buurt er uit zag. En je kijkt nu. Dan is er, ook dankzij het wijkbeheer, duidelijk het een en ander gebeurd.'

plannen om een penitentiaire inrichting, bedrijven en woningen op het terrein te realiseren, zodanig dat de monumentale fabriekshallen gehandhaafd blijven en in een andere functie worden hergebruikt.

Inverdan

De bouw van het nieuwe stadshart rond het NS station Zaandam heeft ingrijpende gevolgen voor de wijk met name voor de Russische buurt. Zo zullen de bewoners de komende jaren overlast ondervinden van de vele bouwputten. Met name de tijdelijke verkeersmaatregelen, vervuiling en sociale veiligheid zullen extra aandacht nodig hebben.

Fysiek

Groen en water

De wijk Oude Haven ligt aan het water Oude Haven, de Voorzaan en het Noordzeekanaal. Vanuit alle buurten is goed zicht op het water. In de kom tussen Het Eiland, de Russische Buurt en de Havenbuurt, liggen jachthavens die een grote stempel drukken op het aanzicht van de wijk. Daarnaast is er de doorgaande route naar de Zaan langs Het Eiland, via het sluizencomplex. Dit veroorzaakt een levendig en recreatief beeld van de stad.

De wijk kent weinig toegankelijk groen in de vorm van parken en wandelgebieden. Het Hembrugterrein of het naast de Provinciale weg gelegen volkstuintencomplex, zijn niet voor een ieder toegankelijk. In de Krimp en Gedempte Gracht wordt het water teruggebracht. De buurten zijn

Bewoner Zaaneiland Ernest Terwindt: 'Zondermeer bevoorrecht wonen'

'Ik woon vanaf het begin op het Zaaneiland. Wij zijn afkomstig uit Amsterdam. We hebben overal gekeken waar we konden wonen, maar het was overal loten. En in Zaandam konden we zo terecht. Het is zondermeer bevoorrecht wonen. Omdat je mooi uitkijkt over de Zaan, de Voorzaan dan in ons geval. En op loopafstand van het centrum. En in een nieuwbouwwijk, dichtbij de binnenstad. En met uitzicht op de statige bomen aan de overkant van het water, aan de Prins Hendrikkade. Ik denk niet dat je dat zo snel ergens anders tegenkomt. Ik ben in het wijkoverleg gaan zitten, omdat ik denk dat je dan invloed kunt uitoefenen op bepaalde zaken. Problemen ten aanzien van de veiligheid. Het milieu. Zaken die niet worden opgeruimd. Dat gebeurt ook op Het Eiland, ja. Misschien in mindere mate omdat het een nieuwbouwwijk is, maar mensen gaan slordig om met glas bij de glasbakken. Papier op straat, dat soort dingen. En bij mij in de straat is het toevallig zo dat boomwortels de straat ontzetten. Maar goed, de bomen hier moeten gekapt. Omdat ze ziek zijn. Dan overleg je met de gemeente of het niet mogelijk is om ze wat later te kappen, omdat het hier anders één kale vlakte wordt. Uit dat overleg is de afspraak gekomen dat de meest zieke bomen nu 't eerst worden gekapt. Er worden ook meteen nieuwe bomen aangeplant op die plekken. Later kijken ze welke bomen dan weg moeten. Dat is in goed overleg besloten. In dit geval overigens niet zo zeer door het wijkoverleg. Dat is echt iets wat de straat zelf heeft gedaan. Dat is toch ook een goede zaak.'

langs de straten voorzien van bomen en kleine beplantingsvakken en kleine speelplaatsen.

Economie

In de wijk werken 6279 mensen. Een van de grote bedrijven is Albert Heijn, met 1200 werknemers. Naast deze sector zijn Groot- en Detailhandel, Zakelijk & Financiële bedrijven sterk vertegenwoordigd. Net als in de rest van Zaanstad zijn er veel eenmansbedrijven en bedrijven aan huis gevestigd. De kleine bedrijfsgebieden Oud Zaenden en het terrein aan de Houthavenkade, zullen in de toekomst opnieuw worden ingericht binnen Inverdan. Op het Zuiderhout zijn naast de vele winkels enkele bedrijven gevestigd die geuroverlast veroorzaken. Daarnaast zorgen bedrijven in het havengebied van Amsterdam voor stof- en geur-

overlast. Hier is weinig aan te doen.

Vanwege de bouwactiviteiten van Inverdan wordt in 2005 de markt op de Rozengracht tijdelijk verplaatst, waar het in de toekomst weer terugkomt. Aan de noordzijde van de wijk is het uitgebreide uitgaanscentrum rondom de Dam gevestigd en het daaraan gelegen Zaantheater. De Gedempte Gracht is het winkelhart van Zaanstad.

Bereikbaarheid

De Havenbuurt is met de auto bereikbaar via de Provinciale weg, kruispunt / Oud Zaenden. De Havenbuurt en Het Eiland zijn voor de auto eenzijdig ontsloten. De Russische buurt wordt ontsloten via de Hogendijk, Rustenburg en de Wilhelmina-brug. De meeste wegen zijn alleen geschikt voor bestemmingsverkeer, niet voor doorgaand verkeer. Het Eiland en de Havenbuurt zijn 30 kilometer zones. Zuiderhout kent

TOEGANG
ALLEZIJDE

veel vrachtverkeer en verkeer van winkelend publiek. Dit leidt tot veel verkeersopstoppingen, mede door de grote stroom vrachtwagens die dagelijks naar het industrieterrein Westerspoor Zuid rijden. Ook het herhaalde malen openen van de Den Uijlbrug voor de plezierscheepvaart zorgt voor opstoppingen. De geplande verbreding van de Den Uijlbrug, herinrichting van het kruispunt met de Provinciale weg en het doortrekken van de Zuidelijke randweg kunnen voor spreiding van de verkeersdruk zorgen. Bewoners klagen over te hard rijden op de Provinciale weg. Dit veroorzaakt volgens hen veel onveiligheid bij het kruispunt Provinciale weg Houthavenkade en ook geluidsoverlast in de Havenbuurt. De bus- en treinverbindingen zijn door de centrale ligging van de wijk goed te noemen. De Havenbuurt en Zuiderhout worden ook ontsloten met een buslijn. Het Eiland heeft geen verbinding met het openbaar vervoer. Met het ontwikkelen van het Hembrugterrein dient het openbaar vervoer naar Zuiderhout uitgebreid te worden. De Hembrugpont, aan het eind van de Provinciale weg, wordt voor het vervoer van gevaarlijke stoffen en fietsverbinding naar Amsterdam gebruikt.

Voorzieningen

In de Havenbuurt en Het Eiland zijn geen winkels gevestigd. Problemen geeft dit niet omdat het gebied grenst aan het winkelhart van Zaanstad en in de nabijheid van de winkelboulevard in het Zuiderhout. In de Russische buurt zijn veel kleinschalige winkeltjes met exotische waren. Deze hebben een bovenwijkse functie, net als de markt op de Rozengracht. Op de Hogendijk bevindt zich nu nog het buurtcentrum van Stichting Welsaen. Dit buurthuis wordt

echter bedreigd door sluiting. In de Havenbuurt is buurtcentrum 'Stekkie de Haven' gevestigd. Dit wordt door particulieren gerund. In de Havenbuurt is ook een speeltuinvereniging en een roeivereniging. Verder is er een politiepост, zijn er twee basisscholen (scholen voor primair onderwijs), één op de Hogendijk en de ander op de Baltischestraat, en een bedrijfsopleiding op MBO niveau op het Hembrugterrein.

Sociaal

Jong en oud

We laten bedrijventerrein Zuiderhout buiten beschouwing en richten ons op de drie woonbuurten.

We zien dat de opbouw van de bevolking sinds 1999 niet wezenlijk veranderd is.

Wel is er een lichte stijging van het aantal 0 tot 11 jarigen. Vergeleken met andere wijken heeft Oude Haven wel een een hoger percentage 19 t/m 64 jarige, maar heeft daarentegen weer een lager percentage van personen boven de 65, 15%.

Op de kop van Het Eiland is een speelplaats voor kleine kinderen aanwezig. Omdat deze niet meer aan de eisen voldoet wordt de speelplaats verplaatst naar het midden van Het Eiland in de grasstrook van Halligen. In de Russische Buurt is één grote speelplaats vlakbij het centrum en kleine speelvoorzieningen in de woonstraten. Helaas worden deze locaties in de avond en nachturen gebruikt door de oudere jeugd waardoor er overlast wordt veroorzaakt. De Havenbuurt beschikt over een grote maar verouderde speeltuin die beheerd wordt door speeltuinvereniging Het Havenkwartier. Samen met andere instanties wordt de speelplaats de komende jaren gerenoveerd. Op het drielandenpunt is een skate-

baan waar veel jongeren gebruik van maken. Helaas trekt de skatebaan ook hangjongeren aan waar overlast van wordt onderhouden.

Veiligheid

De wijk ligt tegen het uitgaanscentrum van Zaandam en vooral de Russische Buurt heeft hier overlast van in de vorm van vernielingen en drugsgerelateerde criminaliteit en lawaai. De andere woonwijken zijn veilig te noemen. Het aantal aangiften is met name ten opzichte van 2001 sterk gedaald, vooral als het gaat om het aantal aangiften van bedreigingen, berovingen en autocriminaliteit. Het laatste delict, autocriminaliteit, heeft volgens de gegevens van de politie in 2003 weer een lichte stijging laten zien, net als het aantal mishandelingen. Het gevoel van onveiligheid is ten opzichte van 2002 gestegen, van 11% naar 16%. Het totaal aantal aangiften in de wijk ligt met 30,5 % ver boven het niveau van Zaanstad van 9,8%.

Samen in de wijk

Oude Haven kent een goed wijkoverleg wat wel behoefte aan uitbreiding heeft. Het werkt overkoepelend en probeert in de diverse buurten het daar heersende buurtgevoel te vertalen naar wijkniveau. 'Het leefklimaat in de buurten verbeteren' is hun doel. Speeltuinvereniging Het Havenkwartier, buurthuis 'Stekkie de Haven' en de volkstuintenvereniging versterken het buurtgevoel in de Havenbuurt. Daarnaast zijn er bewonersverenigingen zoals die van de Sarabande (appartementencomplex op de Hogendijk), Sarema (op Het Eiland) en bewoners van de Hemkade. In de Russische buurt leven vele culturen op goede manier naast elkaar en dat uit zich in een leefbare omgeving. Op Het Eiland werden in 2003

voor het eerst door de bewoners diverse straatfeesten georganiseerd. De saamhorigheid die hieruit spreekt is uniek te noemen voor zo'n jonge, nieuwe buurt.

In 2004 hebben ouders vanuit de Russische buurt en Het Eiland enkele kinderactiviteiten georganiseerd.

Ontmoetingsplekken

Oude Haven heeft, buiten het centrum, weinig ontmoetingsplekken waar jong en oud elkaar tegen komen. Er zijn wel ruimten voor delen van de wijk die als ontmoetingsplek fungeren zoals buurtcentrum Stekkie de Haven en buurtcentrum Hogendijk. De jeugd ontmoet elkaar bij de skatebaan op de Houthavenkade en bij de speeltuinvereniging Havenbuurt. Op de Krimp zijn helaas ontmoetingsplekken voor drugsgebruikers ontstaan. Ouderen ontmoeten elkaar op de vele bankjes die door de hele wijk langs de Zaan staan, er wordt gevist, gepraat of gewoon lekker gezeten en gekeken. Natuurlijk zijn er in het centrum vele bovenwijkse voorzieningen zoals het Zaantheater, de markt, het winkelgebied en de uitgaansgelegenheden die als ontmoetingsplekken voor heel Zaanstad functioneren.

Sterke en zwakke punten

De pluspunten van Oude Haven zijn:

- wonen aan het water, uitzicht op het water
- buurtgevoel, geborgenheid in de buurtjes (met een ziel)
- bij het centrum met bovenwijkse voorzieningen
- goed wijkvoorzieningen niveau.
- recreatie mogelijkheden
- uitgaansmogelijkheden

De knelpunten van Oude Haven zijn:

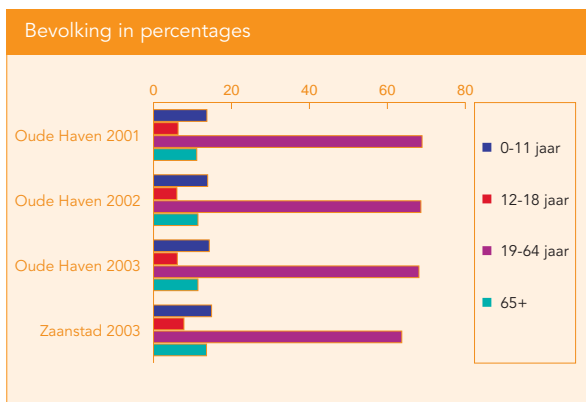
- verkeersafwikkeling, parkeerdruk, bereikbaarheid
- overlast van het uitgaanscentrum van Zaandam
- geluidsoverlast van de Provinciale weg
- overlast geurindustrie Amsterdam en Zaandam

Oude Haven in cijfers

Bevolking

De opbouw van de bevolking ziet er als volgt uit:

Bevolking	2001	2002	2003	Zaanstad 2003
% 0 t/m 11 jaar	13,7	13,9	14,3	14,9
% 12 t/m 18 jaar	6,3	6,0	6,1	7,8
% 19 t/m 64 jaar	68,9	68,6	68,1	63,7
% 65+	11,1	11,4	11,4	13,6
% alleenstaanden	27,1	26,9	27,2	28,8
% eenoudergezinnen	5,3	4,9	5,5	7,0
% autochtonen	80,0	79,0	78,0	76,4
% westerse allochtonen	8,5	8,8	8,9	8,3
% niet-westerse allochtonen	11,5	12,2	13,0	15,3

We zien dat de opbouw van de bevolking van de Oude Haven de afgelopen jaren niet wezenlijk veranderd is. Vergelijken met Zaanstad heeft de Oude Haven een wat lager percentage 12 tot en met 18 jarigen en vooral een hoger percentage inwoners in de leeftijdsklasse 19 tot en met 64 jaar. Het aandeel autochtonen neemt iets af, het aantal allochtonen, met name het aandeel niet-westerse allochtonen, neemt toe.

Bronnen: GBA (S & O Zaanstad) / Zaanpeiling 2003 (S & O Zaanstad) / Backoffice Sociale Zaken, UWV, CWI (S & O Zaanstad). Dezelfde cijfers voor de WW- en de WAO-uitkeringen zijn gebruikt voor Zaandam West. / Vestigingenregister, Locatus (S & O Zaanstad) / Zaanpeiling 2003, Politie Zaanstreek-Waterland

* Het percentage voor 2002 is opgebouwd uit de antwoordcategorieën vaak en soms en het percentage voor 2003 is opgebouwd uit de antwoordcategorie ja. Hierdoor treedt mogelijk vertekening op.

Gemeente en uw buurt

Gemeente en uw buurt	2003	Zaanstad 2003
% Erg geïnteresseerd in info van de gemeente over plannen met de buurt	52	37
% Redelijk geïnteresseerd in info van de gemeente over plannen met de buurt	38	43
% Dat vindt dat de gemeente voldoende doet om bewoners bij veranderingen te betrekken	38	30
% Dat vindt dat de gemeente voldoende aandacht heeft voor problemen in de buurt	26	23

Sociale status

Sociale status	2003	Zaanstad 2003
% uitkeringsgerechtigden ABW (van 15-64 jaar)	2,1	3,2
% arbeidsongeschikten (15-64 jaar)	11,7	11,6
% WW-uitkeringen (15-64 jaar)	2,1	1,6
% werklozen (15-64 jaar)	p.m.	p.m.

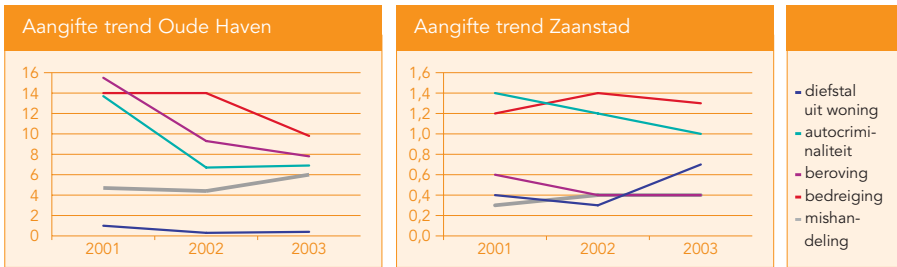
Buurteconomie

Buurteconomie	2002	2003	Zaanstad 2003
Aantal bedrijfsvestigingen (per 100 inwoners)	18,4	15,1	5,7
Aantal werkzame personen	7.020	6.279	51.663
Aantal winkels per 1.000 inwoners	40,8	40,7	7,1
Verkoopvloeroppervlakte winkels in m ²	p.m.	p.m.	p.m.

Het aantal bedrijfsvestigingen per 100 inwoners in de Oude Haven is het afgelopen jaar gedaald maar is drie keer zoveel als het gemiddelde niveau van Zaanstad. Het gemiddeld aantal winkels in de Oude Haven is stabiel gebleven en is met Zaanstad vergeleken zelfs bijna acht keer zo hoog.

Veiligheid

Veiligheid	2001	2002	2003	Zaanstad 2003
% dat zich wel eens onveilig voelt*	-	11,0	16,1	19,7
Aangiften diefstal uit woning (per 100 woningen)	1,0	0,3	0,4	0,7
Aangiften autocriminaliteit (per 100 inwoners)	13,7	6,7	6,9	2,4
Aangiften beroving (per 1.000 inwoners)	15,5	9,3	7,8	1,0
Aangiften bedreiging (per 1.000 inwoners)	14,0	14,0	9,8	3,1
Aangiften mishandeling (per 100 inwoners)	4,7	4,4	6,0	0,8

Het aantal aangiften in de Oude Haven is (met name ten opzichte van 2001) sterk gedaald, vooral als het gaat om het aantal aangiften van bedreiging, beroving en autocriminaliteit. Het laatste delict heeft volgens de gegevens van de politie in 2003 weer een lichte stijging laten zien, net als het aantal mishandelingen. Het gevoel van onveiligheid is ten opzichte van 2002 gestegen, van 11% naar 16%. Het totaal aantal aangiftes in de Oude Haven ligt met 30,5 boven het niveau van Zaanstad van 9,8.

Bronnen: S & O Zaanstad, Zaanpeiling 2003, Omnibusenquête 2002. Het cijfer voor Zaanstad is het cijfer over 2002. / Zaanpeiling 2003 (S & O Zaanstad).

Woonomgeving

Woonomgeving	2001	2002	2003	Zaanstad 2003
Woningvoorraad	1.935	1.933	1.933	58.544
% eengezinshuizen	68,6	68,6	68,6	67,1
% huurwoningen	50,3	50,3	50,3	55,7
% vooroorlogse woningen	40,9	40,8	40,8	22,6
Migratie: % personen die uit de wijk vertrekken	10,7	9,8	-	9,0*
Gemiddeld rapportcijfer woning	7,7	-	8,0	8,0
% tevreden over groenvoorziening	-	-	48,1	52,0
% tevreden over winkels	-	-	64,2	70,3
% dat de buurt een prettige buurt vindt om in te wonen	-	100,0	93,7	91,2
% oneens met 'men kent elkaar in deze wijk nauwelijks'	-	60,0	68,2	46,0
% dat vindt dat er sprake is van achteruitgang in de buurt	-	27,0	16,8	28,6
% dat vindt dat er sprake is van vooruitgang in de buurt	-	7,0	13,1	12,4
% dat zich medeverantwoordelijk voelt voor de buurt	-	96,0	84,7	82,7

Het gemiddeld rapportcijfer dat men in de Oude Haven aan een woning geeft is licht gestegen van een 7,7 in 2001 naar een acht in 2003. Een relatief hoog en toenemend percentage respondenten is het niet eens met de stelling dat 'men elkaar in deze wijk nauwelijks kent' 68% in 2003 tegenover 60% in 2002. Dit is hoog in vergelijking met het gemiddelde van Zaanstad (46%). Opvallend is dat een kleiner wordend percentage respondenten vindt dat de buurt er op achteruit gaat.

Top 5 pluspunten van de buurt

Pluspunten	2003
Nr. 1	Dichtbij het centrum
Nr. 2	Ligging van de buurt
Nr. 3	Rustige buurt
Nr. 4	Veilige buurt
Nr. 5	Gezellige levendige buurt

Top 5 minpunten van de buurt

Minpunten	2003
Nr. 1	Parkeerproblemen
Nr. 2	Slecht onderhoud bestrating
Nr. 3	Te weinig kinderspeelplaatsen
Nr. 4	Hondenpoep
Nr. 5	Geluidshinder

Voorzieningenlijst

Scholen	Openbare basisschool de Dijk, Hogendijk 83 Openbare basisschool De Voorzaan, Baltischestraat 25 Bedrijfsopleiding Tetrix MBO, Hembrugterrein
Kinderdagverblijf	De Houtduif, Spiekerooeg 2 De Haven, Baltischestraat 25 Hogendijk, Hogendijk 8
Peuterspeelzaal	Czaar Peutertje, Hogendijk 81
Politiepost / wijkpost	Politiepost Zaandam centrum, Nicolaasstraat
Buurthuis	Buurtcentrum Stekkie de Haven, Havenstraat 71
Recreatie	Tennispark De Balk, Zaanderhorn 2 Jachthaven Ducra, Houthavenkade Jachtwerf Hoogmoed, Pieter Ghijsenlaan
Gezondheidszorg	Huisartsenpraktijk Tolstoi, Tolstoistraat 47 Tandartsenpraktijk Hogendijk, Hogendijk 64 Orthodontist, Hogendijk 64
Wijkgebonden verenigingen	Buurt en speeltuinvereniging Het Havenkwartier, Havenstraat 71 Tuinvereniging De Uitkijk
Wijkbeheer	Wijkbeheer Oude Haven, Buurthuis Het Stekkie Havenstraat 71 1506 PK Zaandam voorzitter M. Sol
Gebiedsmanagement	Gebiedsmanagement Zuidwest: Annelies Kragt, gebiedsmanager, Coos Hoekstra, gebiedsbeheerder, Adri Koot, wijkmanager Oude Haven en Nieuw-West, Laura van Bokhorst, wijkmanager Westerkoog, Saskia Lenaers, wijkmanager Zaandam-West, Olly Rhebok, gebiedsassistente

Wilt u meer weten?

De gemeente Zaanstad is dag en nacht bereikbaar op het algemene nummer 0900 - 235 235 2.

Brieven kunt u richten aan:

Dienst Wijken gemeente Zaanstad,
Postbus 2000, 1500 GA Zaandam
E-mail postbus@zaanstad.nl

Gebiedsteam

Gebied Zuidwest bestaande uit de wijken Oude Haven, Nieuw-West, Westerkoog en Zaandam-West.

Bezoekadres:

Railpoint Office,
Ebbehout 31, Zaandam

U kunt telefonisch een afspraak maken met de gebiedsteams via de gebiedsassistente nummer (075) 681 67 43 of via een bezoek aan bovenstaand bezoekadres.

Gemeente Zaanstad

Gemeentehuis
Bannehof 1
1544 VX Zaandijk

Telefoon 0900 235 235 2

Fax (075) 655 20 91

E-mail postbus@zaanstad.nl

www.zaanstad.nl